

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

Årsrapport 2022

Ankestyrelsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1 Forord	3
2 Præsentation	4
2.1 Lovgrundlag	4
2.2 Medlemmer	4
2.3 Sekretariat og ankenævnsmøder	5
2.4 Ankenævnets sagsområder	6
3 Antal sager	7
3.1 Modtagne og verserende sager	7
3.2 Afgjorte sager	8
3.3 Sagsbehandlingstid	11
4 Ankenævnets praksis på udvalgte sagsområder	12
4.1 Statens Voksenuddannelsesstøtte	12
4.2 Tilbagebetaling af studielån	14
4.3 SU under uddannelse med lønnet praktik	14
4.4 SU til specifik uddannelse	15
5 Retten i Roskildes dom, afsagt den 11. april 2022	17
6 Bilag	17

Titel Årsrapport 2022
Udgiver Ankestyrelsen, april 2023
ISBN nr
Layout Identitet & Design AS
Kontakt Ankestyrelsen

Teglholmegade 3, 2450 København SV
Telefon 33 41 12 00
Hjemmeside www.ast.dk
E-mail ast@ast.dk

1 Forord

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger har i 2022 modtaget 944 sager og afgjort 809 sager.

Sagsbehandlingstiden er efter flere års faldende sagsbehandlingstid steget, således at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er steget fra 13,9 uger i 2021 til 17,6 uger i 2022. Stigningen skyldes, at der i 2022 har været færre ressourcer i sekretariatet.

Antallet af verserende sager er ligeledes steget fra 240 verserende sager den 1. januar 2022 til 375 verserende sager den 31. december 2022.

Antallet af indkomne sager om handicaptillæg og om vilkår for tilbagebetaling er steget, mens antallet af indkomne sager om indkomstkontrol er faldet.

Det er uvist, hvorfor antallet af indkomne sager om handicaptillæg er steget, men stigningen i antallet af indkomne sager om vilkår for tilbagebetaling skyldes formentlig inflationen og de stigende renter, idet flere derfor har haft sværere ved at betale deres studiegæld.

Faldet i indkomne sager om indkomstkontrol skyldes formentlig, at de studerendes fribeløb er hævet.

*Anne Berg, dommer ved Københavns Byret
Formand for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.*

2 Præsentation

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger træffer afgørelser inden for en række uddannelsesstøtteordninger. De fleste sager angår tildeling af SU eller tilbagebetalingskrav vedrørende for meget modtaget SU.

2.1 Lovgrundlag

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er oprettet ved en ændring af SUloven i 1970, og fik i 2013 selvstændigt lovgrundlag ved lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Ankenævnet er uafhængigt, og nævnets afgørelser er endelige inden for det administrative system. Det betyder, at ankenævnets afgørelser er bindende for den myndighed, der traf den oprindelige afgørelse, og at der ikke kan klages over nævnets afgørelser til anden administrativ myndighed.

Ankenævnet tager stilling til indholdet af den afgørelse, der er klaget over. Ankenævnet kan således ikke give den myndighed, der har truffet afgørelsen, generelle instrukser om for eksempel sagsbehandlingstid eller god forvaltningsskik.

2.2 Medlemmer

Ankenævnet består af en formand og to medlemmer. Formanden er dommer. Ved behandling af sager, som handler om støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, deltager derudover et sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer.

Ankenævnet bestod i 2022 af dommer Anne Berg, Københavns Byret, afdelingsleder Karoline Pinholt, Syddansk Universitet, og advokat Anders Ehlers Andersen.

Anne Berg er beskikket som nævnets formand efter indstilling af Dommerforeningens bestyrelse og udpegning af præsidenten for Københavns Byret. Dommer Christian Schou, Retten i Holstebro, er beskikket som stedfortræder for Anne Berg.

Karoline Pinholt er beskikket efter fælles indstilling fra rektorerne for uddannelsesinstitutioner med videregående uddannelser. Carsten Vikkelsøe er beskikket som Karoline Pinholts stedfortræder.

Advokat Anders Ehlers Andersen er beskikket efter fælles indstilling fra organisationer, der repræsenterer studerende på de videregående uddannelser. Gwen Gruner-Widding er beskikket som Anders Ehlers Andersens stedfortræder.

Medlemmerne af ankenævnet beskikkes blandt personer, der har særligt kendskab til uddannelses- og studiemæssige forhold samt besidder økonomisk sagkundskab. Ved beskikkelsen skal mindst ét af de andre medlemmer end formanden have bestået juridisk kandidateksamen og have særligt kendskab til forvaltningsret.

Ved behandling af sager om støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser (handicaptillæg og specialpædagogisk støtte) tiltrædes ankenævnet af et fjerde, sagkyndigt medlem, udpeget af Danske Handicaporganisationer. Det fjerde medlem har stemmeret ved sagernes behandling.

Danske Handicaporganisationer udpeger efter forslag fra medlemsorganisationerne normalt 3-4 medlemmer ad gangen for en 2-årig periode. De udpegede skiftes til at deltage i nævnets møder. Kriterierne for udpegningen af medlemmer er, at de udpegede selv har en funktionsnedsættelse og samtidig er i gang med en uddannelse eller netop har afsluttet denne, eller at man har et nært kendskab til og erfaring fra arbejde med personer med en funktionsnedsættelse, f.eks. som pårørende.

Fra 1. januar 2021 til 31. december 2023 er udpeget:

- Ann-Cathrine Trane Nielsen
- Frederik Walter Olsen
- Louise Rasmussen
- Lucia Stibrana

2.3 Sekretariat og ankenævns møder

Ankenævnet sekretariatsbetjenes af Ankestyrelsen. Sekretariatet er organisatorisk placeret i Ankestyrelsens afdeling for Arbejdsskade og Børn.

Der var i 2022 i sekretariatet ansat 3-4 jurister, som forbereder sagerne til nævnets afgørelse. Der var i 2021 ansat 4 jurister.

I sekretariatet foretages blandt andet en grundig gennemgang af sagerne, indhentelse af yderligere oplysninger og udarbejdelse af udkast til afgørelse, som forelægges nævnet.

Ankenævnet holder møde efter behov.

Ankenævnet har i 2022 afholdt 14 ordinære møder. Heraf har et enkelt møde været afholdt virtuelt.

2.4 Ankenævnets sagsområder

Ankenævnet behandler klager over afgørelser fra fire underinstanser. Det er Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, Udbetaling Danmark Studiegæld, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet samt Slots- og Kulturstyrelsen.

Ankenævnet afgør klager inden for disse områder:

Tabel 2.1 Ankenævnets sagsområder

Sagstype	Første instans	Deltagelse af sagkyndigt medlem
Statens Uddannelsesstøtte (SU), herunder om retten til SU, satser for SU og krav om tilbagebetaling af SU	Uddannelses- og Forskningsstyrelsen	
Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU)	Uddannelses- og Forskningsstyrelsen	
Administration af SU	Udbetaling Danmark, Studiegæld	tilbagebetalingsordninger for SU
Ret til handicaptillæg	Uddannelses- og Forskningsstyrelsen	Ja
Tilskud til specialpædagogisk bistand studerende på ungdomsuddannelser	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja til
Specialpædagogisk bistand til studerende på videregående uddannelser	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja studerende på videregående uddannelser
Tilskud til hjælpemidler mv. til elever grundskoler	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja ved frie
Fordeling af tilskud til ekstraudgifter handicappede elever og kursister ved private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser)	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja til svært
Tilskud til specialundervisning på efterskoler	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja efterskoler
Tilskud til forældres egenbetaling (elevstøtte) på efterskoler	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	

Tilskud til specialundervisning mv. på Slots- og Kulturstyrelsen Ja folkehøjskoler

3 Antal sager

3.1 Modtagne og verserende sager

Den 1. januar 2022 havde ankenævnet 240 verserende sager. I 2022 modtog ankenævnet i alt 944 sager. Den 31. december 2022 havde ankenævnet 375 verserende sager.

De indkomne sager fordeler sig således:

Tabel 3.1 Indkomne sager

Sagsområder	2020	2021	2022
Sager om retten til SU	713	653	517
Handicaptillæg	276	178	255
Statens Voksenuddannelsesstøtte	10	4	11
Sager om vilkår for tilbagebetaling	61	80	131
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	34	30	30
I alt	1.094	945	944

Ankenævnet har således i 2022 modtaget stort set samme antal sager som i 2021.

Antallet af modtagne sager om handicaptillæg og om vilkår for tilbagebetaling er steget, ligesom den forholdsmæssige andel af sager om statens voksenuddannelsesstøtte (herefter SVU). For sager om handicaptillæg og om SVU er antallet af modtagne sager dog sammenlignelige med antallet af modtagne sager i 2020.

Antallet af modtagne sager om indkomstkontrol er faldet. Antallet af modtagne sager om de studerendes bopælsstatus er ligeledes faldet. Begge sagstyper er omfattet af "Sager om retten til SU".

Det betyder, at sager om vilkår for tilbagebetaling nu er den tredjestørste sagsgruppe, og at sagsgruppen nu er større end sagsgruppen om retten til SU, hvoraf størstedelen omhandler sager om de studerendes bopælsstatus.

Den forholdsmæssige andel af modtagne sager om udlændinges ret til SU steg i 2021 i forhold til 2020, men er i 2022 faldet igen. Stigningen af antallet af modtagne sager i 2021 hang formentlig sammen med pandemien, hvor nedlukningerne i 2020 og 2021 havde stor betydning for de udenlandske studerendes arbejdssituation. Faldet i antallet af klager over udlændinges ret til SU i 2022 hænger derfor formentlig sammen med, at alle restriktioner som følge af pandemien ophørte med udgangen af januar 2022.

3.2 Afgjorte sager

Tabel 3.2 Afgjorte sager fordelt på sagsgrupper

Sagsområde	2020	2021	2022
Sager om retten til SU	855	724	449
Handicaptillæg	270	205	225
Statens Voksenuddannelsesstøtte	15	4	2
Vilkår for tilbagebetaling	70	62	103
	24	29	30
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.			
I alt	1.234	1.024	809

Tabel 3.3 Afgjorte sager fordelt på udfald

	Antal/2021	2021	Antal/2022	2022
Stadfæstelse	693	67,7 pct.	509	62,9 pct.
Ændret/ophævet	83	8,1 pct.	100	12,4 pct.

Hjemvist	76	7,4 pct.	75	9,3 pct.
Afvist på grund af fristoverskridelse	117	11,4 pct.	92	11,4 pct.
Dispensation for fristoverskridelse	18	1,8 pct.	0	0 pct.
Afvist på grund af kompetencemangel	0	0 pct.	0	0 pct.
Afvist genoptagelse	22	2,1 pct.	12	1,5 pct.
Anden lukningsårsag	15	1,5 pct.	17	2,1 pct.
Bortfald på grund af opfyldelse	0	0 pct.	4	0,5 pct.

I alt **1.024** **100 pct.** **809** **100 pct.**

Andelen af sager, hvor nævnet stadfæster underinstansernes afgørelse, er således faldet med ca. 5 procentpoint. Nævnet har i højere grad end tidligere ændret afgørelserne, men også andelen af sager, som bliver hjemvist til fornyet behandling, er steget.

Tablet 3.4 Ændrede/ophævede sager fordelt på sagsgrupper

Sager om retten til SU	48	10,7 pct. af det samlede antal sager i gruppen (449)
- Heraf indkomstkontrol	1	1,9 pct. af det samlede antal sager i gruppen (53)
- SU-sats	8	8,3 pct. af det samlede antal sager i gruppen (96)
- SU til uddannelse i udlandet	1	3,7 pct. af det samlede antal sager i gruppen (27)
- Udlændinges ret til SU	36	15,1 pct. af det samlede antal sager i gruppen (239)
- Øvrige sager om ret til SU	2	8,7 pct. af det samlede antal sager i gruppen (23)
Handicaptillæg	47	20,9 pct. af det samlede antal sager i gruppen (225)
Vilkår for tilbagebetaling	2	1,9 pct. af det samlede antal sager i gruppen (103)
<u>Specialpædagogisk støtte</u>	<u>3</u>	<u>10 pct. af det samlede antal sager i gruppen (30)</u>

I alt **100**

Ankenævnet ændrede i 2021 Uddannelses- og Forskningsstyrelsens afgørelse i 9,8 procent af sagerne om handicaptillæg, mens nævnet i 2022 ændrede afgørelsen i 20,9 procent af sagerne. Der er således sket en relativ høj stigning i antallet af ændringer af afgørelse i sager om handicaptillæg.

Hertil kommer, at ankenævnet i 30,7 procent af sagerne om handicaptillæg hjemviste sagen til fornyet behandling i styrelsen.

Af de 75 sager, som nævnet hjemviste, var 69 af sagerne om handicaptillæg. Sager om handicaptillæg er således den sagstype, som oftest bliver hjemvist.

Sager om handicaptillæg er ofte komplicerede sager, som kræver en vurdering af, om den studerendes erhvervsevne er meget betydeligt nedsat. En sådan afgørelse bygger på et betydeligt skøn.

Den studerendes funktionsnedsættelse kan udvikle sig under sagens behandling, og ankenævnet modtager ofte nye oplysninger under sagens behandling, som både angår tiden op til ansøgningstidspunktet og efterfølgende forværringer. Dette kan være medvirkende til, at disse sager ændres eller hjemvises oftere end andre sagstyper.

En stor del af hjemvisningerne skyldes dog, at sagen efter ankenævnets opfattelse ikke har været oplyst i nødvendigt omfang forud for afgørelse og oversendelsen til nævnet. Det er således styrelsen, der skal sikre, at de nødvendige oplysninger om ansøgerens erhvervsevne er indhentet, før styrelsen træffer afgørelse.

I både 2020 og 2021 var det dog oftest i sager om udlændinges ret til SU, at ankenævnet ændrede afgørelsen.

Disse sager er ligeledes vanskelige, idet afgørelsen af denne type sager også bygger på et betydeligt skøn. EU-domstolen har afsagt en del præjudicielle afgørelser, der inddrages i afgørelserne af sagerne.

Tabel 3.5 Hjemviste sager fordelt på sagsgrupper

Sager om retten til SU

5 1,1 pct. af det samlede antal sager i gruppen (449)

- Heraf afbrudt uddannelse	1	9,1 pct. af det samlede antal sager i gruppen (11)
- SU-sats	1	1 pct. af det samlede antal sager i gruppen (96)
- udlændinges ret til SU	3	1,3 pct. af det samlede antal sager i gruppen (239)
Handicaptillæg	69	30,7 pct. af det samlede antal sager i gruppen (225)
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	1	3,3 pct. af det samlede antal sager i gruppen (30)

I alt

75

3.3 Sagsbehandlingstid

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2022 var på 17,6 uger. I 2021 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på 13,9 uger.

Sagsbehandlingstiden er således steget på trods af, at nævnet i 2022 har modtaget stort set samme antal sager som i 2021. Stigningen skyldes færre ressourcer i sekretariatet til at forberede sagerne.

Klagefristsager og sager om specialpædagogisk støtte er de sager, som generelt afgøres hurtigst. Det skyldes, at disse sager er særligt prioriterede.

Sagerne om specialpædagogisk støtte vedrører ikke-økonomisk støtte, som den studerende har brug for under studiet. Sagsbehandlingstiden har derfor særligt stor betydning i disse sager, da en studerende, hvis nævnet skulle ændre afgørelsen, potentielt har måttet undvære berettiget støtte i flere måneder af uddannelsen.

Af de 809 sager, som ankenævnet afgjorde i 2022, blev 31,1 procent afgjort inden for tre måneder. I 2021 blev 43,8 procent afgjort inden for tre måneder.

58,9 procent af sagerne blev afgjort inden for 4 til 6 måneder. Det var i 2021 52,3 procent.

Det betyder, at 90 procent af sagerne blev afgjort inden for 6 måneder fra ankenævnets modtagelse af sagen. I 2021 blev 96,1 procent af sagerne afgjort inden for 6 måneder.

9,9 procent af sagerne blev afgjort på mellem 7 og 12 måneder. I 2021 var det 3,4 procent af sagerne, der blev afgjort på mellem 7 og 12 måneder.

0,1 procent af sagerne, svarende til 1 sag, blev afgjort mere end 12 måneder efter modtagelsen af klagen.

Det er således en lavere andel af sagerne i 2022, som er blevet afgjort inden for den udmeldte sagsbehandlingstid på 6 måneder, i forhold til andelen i 2021.

På de tre største områder ser ændringen i sagsbehandlingstid sådan ud:

Tabel 3.6 Sagsbehandlingstid på de større sagsemner i 2021 og 2022

Sagsemne	2022		2021	
	inden for måneder 2022	67-12 måneder 2022	inden for måneder 2021	67-12 måneder 2021
Handicaptillæg	92,4 pct.	7,6 pct.	92,2 pct.	7,8 pct.
Udlændinges ret til SU	86,6 pct.	13,4 pct.	97,4 pct.	2,3 pct.
Vilkår for tilbagebetaling	96,1 pct.	2,9 pct.	95,2 pct.	3,2 pct.
<u>Alle sagsemner</u>	<u>90,0 pct.</u>	<u>9,9 pct.</u>	<u>96,1 pct.</u>	<u>3,4 pct.</u>

I 2022 var sagsbehandlingstiden på området for udlændinges ret til SU således længere end på de øvrige store sagsområder.

4 Ankenævnets praksis på udvalgte sagsområder

Ankenævnet har i 2022 offentliggjort fire afgørelser.

På ankenævnets hjemmeside (Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtte-ordninger – Ankestyrelsen (ast.dk)) findes en søgeformular, hvor det er muligt at søge på blandt andet emneord, datoer og fritekst.

I dette afsnit redegøres for udvalgte sagsområder og emner, hvor ankenævnet i 2022 har taget stilling til forhold af særlig interesse.

4.1 Statens Voksenuddannelsesstøtte

Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU) er en økonomisk støtte, der gives til at efter- eller videreudanne medarbejdere på folkeskole-, gymnasialt eller videregående niveau.

SVU giver den studerende mulighed for at uddanne sig i arbejdstiden. Hvis den studerende ikke får løn under uddannelsen, kan vedkommende søge SVU som kompensation, og hvis den studerende får løn under uddannelsen, kan vedkommende

søge SVU, som skal udbetales til arbejdsgiver som refusion for at skulle undvære den studerendes arbejdskraft.

Der kan ikke ydes SVU til de ordinære videregående uddannelser, som der ydes SU til.

Retten til SVU er betinget af, at den studerende har haft arbejde i 26 uger, og at den studerende er fyldt 25 år, men ikke har nået folkepensionsalderen, når uddannelsen begynder.

Retten til SVU er ligeledes betinget af, at den studerende er optaget på en uddannelse, der er godkendt til SVU, og at den studerende har en aftale med sin arbejdsgiver om orlov til uddannelse.

Retten til SVU er endelig betinget af, at den studerende er studieaktiv, og at uddannelsen er tilrettelagt på heltid.

Hvis den studerende tager en uddannelse på folkeskole- eller gymnasialt niveau, skal den studerende være kortuddannet for at have ret til SVU til uddannelsen. Hvis den studerende tager en uddannelse på videregående niveau, må den studerende ikke have afsluttet en videregående uddannelse for at have ret til SVU.

4.1.1 SVU under prøveforberedelse og prøve

Der ydes SVU til prøveforberedelse og deltagelse i prøve, hvis den pågældende uddannelse ifølge lov eller regler fastsat med hjemmel i lov omfatter prøve.

For en uddannelse på videregående niveau, der udbydes efter lov om åben uddannelse, og er omfattet af en uddannelsesbekendtgørelse, er det en betingelse for ret til SVU til prøveforberedelse og prøve, at prøveforberedelse og prøve kræver en arbejdsindsats på fuld tid.

Ankenævnet har i 2022 offentliggjort en afgørelse, hvor den studerende efter ankenævnets opfattelse ikke havde ret til SVU i prøveforberedelsesperioden.

Den studerende havde efter det oplyste ikke haft fravær fra arbejdspladsen i prøveforberedelsesperioden, og nævnet fandt som følge heraf, at prøveforberedelsen ikke krævede en arbejdsindsats på fuld tid.

Uddannelsen berettigede således ikke til SVU i prøveforberedelsesperioden, og uddannelsesperioden løb derfor alene frem til undervisningsperiodens afslutning.

For at en uddannelse eller uddannelsesforløb betragtes som tilrettelagt på heltid skal uddannelsens normering svare til uddannelsesperioden. Ved vurderingen fordeles uddannelsens normering i ECTS-point på uddannelsesperioden. For at en uddannelse

betragtes som tilrettelagt på heltid, skal uddannelsen være normeret til mindst 1,154 ECTS pr. uge.

Vurderingen, af at uddannelsesperioden ikke omfattede prøveforberedelsestiden, medførte, at uddannelsen, som havde en varighed på 7,2 uger, var normeret til 1,389 ECTS-point pr. uge. Uddannelsen var således tilrettelagt på heltid, og den studerende var dermed berettiget til SVU i uddannelsesperioden.

4.2 Tilbagebetaling af studielån

Tilbagebetaling af studielån og slutlån sker i en periode, hvis længde fastsættes af Udbetaling Danmark på grundlag af gældens størrelse. Perioden udgør mindst 7 år og højst 15 år.

4.2.1 Forlængelse af tilbagebetalingsperioden

Den fastsatte tilbagebetalingsperiode kan forlænges, hvis der er særlige grunde til det. Uanset om der er særlige grunde til forlængelse, skal SU-lånet dog fortsat tilbagebetales inden for en rimelig periode.

Ankenævnet har i 2022 offentliggjort en afgørelse, hvor låntager efter ankenævnets opfattelse ikke havde ret til forlængelse af tilbagebetalingsperioden.

Låntager oplyste ved ansøgningen om forlængelse, at hun i de seneste fem år havde været i ressourceforløb, da hun led af adskillige sygdomme. Under sagens behandling fik hun tildelt førtidspension, og hendes partsrepræsentant oplyste, at 200 kr. om måneden var det absolut maksimale afdrag, hun kunne betale.

Ankenævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at det ved et afdrag på 200 kr. om måneden ville kræve en forlængelse på mere end 27 år at afdrage hendes studielån.

4.3 SU under uddannelse med lønnet praktik

En uddannelse skal være ulønnet for at give ret til SU. Det betyder, at en studerende ikke har ret til SU under lønnet praktik.

En uddannelse, der omfatter både undervisningsperioder og perioder med lønnet praktik, kan give ret til SU i undervisningsperioderne. Undervisningsperioderne fastsættes i hele måneder og afrundes eventuelt opad til nærmeste hele antal måneder.

Ankenævnet har i 2022 offentliggjort en afgørelse, hvor en studerende efter ankenævnets opfattelse havde ret til SU i en måned, hvor den studerende var i lønnet praktik i en del af måneden.

Ankenævnet fandt, at januar 2022, hvor den studerende havde været i lønnet praktik i en del af måneden, måtte anses som undervisningsperiode, uagtet at hun ikke havde haft undervisning i januar 2022. Den studerende var påbegyndt lønnet praktik den 17. januar 2022.

Ankenævnet lagde vægt på, at den studerende må anses for at være enten i en undervisningsperiode eller i en praktikperiode i de måneder, hvor den studerende er indskrevet på uddannelse.

Der er ikke i reglerne hjemmel til at afrunde praktikperioden opad. Derfor anses en måned, hvor en studerende er i et lønnet praktikforløb i en del af måneden, som undervisningsperiode, også selvom den studerende ikke konkret har undervisning i den anden del af måneden.

4.4 SU til specifik uddannelse

Når en studerende søger om og får tildelt SU til en uddannelse, bliver SU'en tildelt til den specifikke uddannelse.

Hvis den studerende ikke følger den specifikke uddannelse, som vedkommende har fået tildelt SU til, har vedkommende ikke ret til den udbetalte SU, som derfor skal tilbagebetales.

4.4.1 Berettiget forventning

Efter forvaltningsretlige principper kan den studerende i ganske særlige tilfælde have en berettiget forventning om, at vedkommende har ret til en udbetalt ydelse. I et sådan særligt tilfælde skal den studerende ikke tilbagebetale ydelsen, uanset at vedkommende ikke opfylder betingelserne for at have ret til ydelsen.

Ankenævnet har i 2022 offentliggjort tre afgørelser på baggrund af en række sager med samme problemstilling, hvor ankenævnet fandt, at de studerende ikke havde ret til den udbetalte SU.

I alle sager havde de studerende søgt om SU til en treårig uddannelse ved et uddannelsessted i Sverige. Det viste sig senere, at de studerende havde været indskrevet på en anden uddannelse ved samme uddannelsessted.

Det pågældende uddannelsessted udbød flere forskellige uddannelser, hvoraf nogle var treårige gymnasiale uddannelser, som var godkendte som SU-berettigende, og andre var toårige voksenuddannelser, som ikke var SU-berettigende.

Uddannelsesstedet havde vejledt de studerende om at søge SU til den treårige SUgodkendte uddannelse, uanset at de var indskrevet på en anden uddannelse. Uddannelsesstedet havde også udstedt "dokumentation for studieaktivitet", hvoraf det fremgik, at de studerende var studieaktive på den uddannelse, de var tildelt SU til, uanset at de studerende ikke var indskrevet på denne uddannelse.

Ankenævnet fandt i alle sagerne, at de studerende havde været indskrevet på en anden uddannelse end den, som de studerende havde søgt om og modtaget SU til. De studerende havde derfor ikke ret til den udbetalte SU.

Vejledningen fra uddannelsesstedet i Sverige kunne ikke føre til et andet resultat. Som udgangspunkt er det alene vejledning fra den kompetente myndighed, som kan give en berettiget forventning om ret til SU. I dette tilfælde er den kompetente myndighed Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Forkert vejledning fra et uddannelsessted i udlandet er således ikke tilstrækkeligt til, at man opnår en berettiget forventning.

I en enkelt af sagerne fandt ankenævnet, at den studerende måtte anses for at have en berettiget forventning om, at SU for en del af perioden var modtaget med rette. SU for denne periode skulle derfor ikke tilbagebetales.

I forbindelse med indsendelse af dokumentation for studieaktivitet oplyste den studerende loyalt om uddannelsen, hun var indskrevet på, uanset at denne uddannelse ikke gav ret til SU. Styrelsen standsede på den baggrund udbetalingen af SU. Styrelsen indhentede herefter yderligere oplysninger fra uddannelsesstedet, som oplyste, at den studerende var studieaktiv på den uddannelse, hun havde søgt om og modtaget SU til. Styrelsen valgte at tilsidesætte den studerendes oplysninger og genoptog derefter udbetalingen af SU. Herved begik styrelsen en væsentlig sagsbehandlingsfejl. Den studerende fik på baggrund heraf en berettiget forventning om, at den efterfølgende udbetalte SU var modtaget med rette.

I alle de øvrige behandlede sager skulle de studerende tilbagebetale den modtagne SU.

5 Retten i Roskildes dom, afsagt den 11. april 2022

Ankenævnet blev den 1. februar 2022 stævnet med påstand om at anerkende, at en studerende var berettiget til handicaptillæg.

Ankenævnet havde i den pågældende sag ved afslutning af 24. august 2021 fundet, at den studerende ikke havde ret til handicaptillæg, idet nævnet fandt, at hendes erhvervsevne ikke var meget betydeligt begrænset som følge af hendes varige funktionsnedsættelse på ansøgningstidspunktet i september 2020.

Ankenævnet havde ikke forud for stævningen modtaget en anmodning om genoptagelse af sagen.

Ankenævnet valgte som følge af stævningen at genoptage sagen med henblik på en fornyet vurdering af sagen.

Ankenævnet fandt ved en fornyet gennemgang af sagen, at skønnet i klagerens sag burde have ført til en ændring af styrelsens afslutning allerede ved nævnets første behandling af sagen. Nævnet sammenholdt herved det skøn, som nævnet foretog i sagen, med de skøn, som nævnet havde foretaget i de seneste to år.

Da ankenævnet således tog bekræftende til genmæle over for den studerendes påstand, dømte retten den 11. april 2022 i overensstemmelse hermed.

6 Bilag

Bilag 1- Lov nr. 269 af 19. marts 2013 om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Bilag 2 - Bekendtgørelse nr. 1272 af 7. november 2013 om forretningsorden for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Kompetence og organisation

§ 1. Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er klageinstans for administrative afgørelser inden for statens uddannelsesstøtteordninger, i det omfang det er fastsat ved lov.

Stk. 2. Ankenævnet er uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

§ 2. Ankenævnet består af 1 formand og 2 medlemmer.

Stk. 2. Formanden skal være dommer. Formanden beskikkes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser efter udpegning af vedkommende retspræsident.

Stk. 3. Medlemmerne af ankenævnet beskikkes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser. 1 medlem beskikkes efter fælles indstilling fra organisationer, der repræsenterer studerende på de videregående uddannelser under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og kulturministeren, og 1 medlem beskikkes efter fælles indstilling fra rektorer for uddannelsesinstitutioner med videregående uddannelser under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og kulturministeren. Medlemmerne af ankenævnet beskikkes blandt personer, der har særligt kendskab til uddannelses- og studiemæssige forhold og besidder økonomisk sagkundskab. Herudover skal det ene medlem have bestået juridisk candidateksamen og have særligt kendskab til forvaltningsret.

Stk. 4. For formanden og hvert medlem beskikkes der 1 stedfortræder efter reglerne i stk. 2 og 3.

Stk. 5. Formanden, medlemmerne og stedfortræderne beskikkes for 4 år ad gangen. Genbeskikkelse kan finde sted.

Stk. 6. Udtræder formanden, et medlem eller en stedfortræder af ankenævnet, beskikkes en ny formand, et nyt medlem eller en ny stedfortræder efter reglerne i stk. 2 og 3 for den resterende del af beskikkelsesperioden.

§ 3. Ved behandling af en klage i ankenævnet, der omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, tiltrædes ankenævnet af 1 sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer.

§ 4. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter en forretningsorden for ankenævnet, herunder om sekretariatsbetjening af ankenævnet.

Kapitel 2

Klagebehandling

§ 5. Klagen stiles til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger og indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen, medmindre andet er fastsat i den øvrige lovgivning. Den myndighed, der har truffet afgørelsen, vurderer, om der er grundlag for at give klager helt eller delvist medhold.

Stk. 2. Giver den myndighed, som har truffet afgørelsen, ikke klageren fuldt ud medhold, sender myndigheden klagen samt begrundelse for afgørelsen og genvurderingen til ankenævnet.

Stk. 3. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter i ankenævnets forretningsorden, jf. § 4, nærmere regler om proceduren for indbringelse af klager til ankenævnet.

§ 6. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når alle medlemmer eller stedfortrædere for disse deltager i afgørelsen, jf. dog stk. 3-5.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelse træffes ved stemmeflerhed. Ved stemmelighed, jf. § 3, er formandens eller dennes stedfortræders stemme udslagsgivende.

Stk. 3. Uanset stk. 1 kan formanden eller dennes stedfortræder på ankenævnets vegne træffe afgørelse om afvisning, som følge af at klage ikke er indgivet rettidigt.

Stk. 4. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne, indtil 6 måneder efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, træffe afgørelse om, at der kan ses bort fra overskridelse af klagefristen fastsat ved lov eller regler udstedt i medfør af lov, når overskridelsen af særlige grunde er undskyldelig.

Stk. 5. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne tillige træffe afgørelse i sager om aktindsigt.

§ 7. Ankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 8. Ankenævnet afgiver en årlig beretning om sin virksomhed til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser. Ankenævnet offentliggør på sin hjemmeside oplysninger om ankenævnets virksomhed, forretningsordenen og afgørelser af principiel karakter.

Kapitel 3 Ikrafttræden

m.v.

§ 9. Loven træder i kraft den 1. april 2013.

Stk. 2. Formanden for og medlemmer af Ankenævnet for Uddannelsesstøtten, der er beskikket efter de hidtil gældende regler, fortsætter deres funktion i Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, indtil formanden, nye medlemmer og stedfortrædere beskikkes til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter § 2. Stk. 3. § 6, stk. 3-5, har virkning for klager, der indbringes for ankenævnet efter lovens ikrafttræden.

§ 10. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Givet på Amalienborg, den 19. marts 2013

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/ Morten Østergaard

Bekendtgørelse om forretningsorden for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

I medfør af § 4 og § 5, stk. 3, i lov nr. 269 af 19. marts 2013 om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger fastsættes:

Kapitel 1

Kompetence og sammensætning

§ 1. Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er klageinstans for administrative afgørelser inden for statens uddannelsesstøtteordninger, i det omfang det er fastsat ved lov, jf. § 1, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

§ 2. Ankenævnet består af en formand og to medlemmer, jf. § 2, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Der beskikkes for formanden og hvert medlem en stedfortræder, jf. § 2, stk. 4, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Stedfortræderen deltager i sagernes behandling, når formanden eller det pågældende medlem har forfald.

Stk. 3. For hver sag, der omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsettelse, tiltrædes ankenævnet af et sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer, jf. § 3 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Danske Handicaporganisationer udpeger et antal personer, der skiftes til at deltage i nævnets behandling af de berørte sager.

§ 3. Styrelsen for Forskning og Innovation sekretariatsbetjener ankenævnet og afholder de udgifter, der er forbundet hermed, herunder udgifter til handicapkompenserende foranstaltninger. Styrelsen kan bestemme, at forberedelsen af sagerne alene foregår digitalt, herunder udsendelse af mødemateriale m.v. til nævnets møder, jf. kapitel 2 og 3.

Kapitel 2

Forberedelse af sagerne

§ 4. Behandlingen af sager i ankenævnet er omfattet af reglerne i forvaltningsloven, lov om offentlighed i forvaltningen og lov om behandling af personoplysninger.

Stk. 2. Inden ankenævnet kan behandle en klage, skal den myndighed, som har truffet afgørelsen, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Derfor skal en klage først indgives til denne myndighed, jf. § 5, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 3. Kan myndigheden ikke give klageren fuldt ud medhold, sender myndigheden klagen samt en udtalelse til ankenævnet, jf. § 5, stk. 2, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Udtalelsen skal indeholde en begrundelse for afgørelsen og genvurderingen.

§ 5. Hvis en sag ikke er blevet genvurderet, jf. § 4, stk. 2 og 3, sender ankenævnets sekretariat sagen til myndigheden med henblik på genvurdering af sagen.

§ 6. Ankenævnets sekretariat sender myndighedens udtalelse og sagens akter til klager, der skal have lejlighed til at kommentere udtalelsen inden for en frist af mindst 1 uge. Sekretariatet og klager kan aftale en kortere frist.

§ 7. Ankenævnets sekretariat forestår den forberedende sagsbehandling, indhenter de nødvendige oplysninger og udarbejder en sagsfremstilling og udkast til afgørelse, inden sagen behandles af ankenævnet.

§ 8. Formanden eller dennes stedfortræder bestemmer rækkefølgen for behandling af indkomne sager.

Kapitel 3

Afholdelse af møder og afgørelse af sagerne

§ 9. Ankenævnet træffer afgørelser i møder, herunder telefonmøder el.lign. , jf. dog §§ 14 og 15, på grundlag af de skriftlige oplysninger i sagerne.

Stk. 2. Ankenævnets møder er ikke offentlige.

§ 10. Formanden eller dennes stedfortræder indkalder til møderne, som holdes så ofte, det er nødvendigt. Indkaldelse til møde skal som hovedregel ske med mindst 2 ugers varsel.

Stk. 2. Ankenævnets sekretariat udsender dagsorden for mødet med en fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på mødet, samt alle relevante akter i de pågældende sager med et rimeligt varsel, så vidt muligt senest 1 uge før mødet. Dagsorden med tilhørende sagsmateriale sendes til medlemmer, stedfortrædere og sagkyndigt medlem, der deltager i det pågældende møde.

Stk. 3. Når det er påkrævet af hensyn til sagens karakter, kan formanden eller dennes stedfortræder bestemme, at der kan ske forkortelse af de tidsfrister, der er nævnt i stk. 1 og 2.

§ 11. Er et medlem forhindret i at deltage i et møde, indkalder formanden eller dennes stedfortræder vedkommende medlems stedfortræder.

§ 12. Formanden eller dennes stedfortræder leder ankenævnsmødet.

Stk. 2. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når formanden og alle medlemmer eller stedfortrædere for disse deltager i afgørelsen, jf. dog §§ 14 og 15.

§ 13. Ankenævnets afgørelser træffes ved stemmeflerhed, jf. dog § 14, stk. 1. Ved stemmelighed, jf. § 2, stk. 3, er formandens eller dennes stedfortræders stemme afgørende.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser indføres i beslutningsreferat, som underskrives af formanden og alle medlemmer, der har deltaget i afgørelsen. Referatet skal ikke gengive drøftelserne på mødet, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Hvis en afgørelse ikke kan træffes ved enstemmighed, kan formanden eller et medlem forlange at få sit særstandpunkt anført i beslutningsreferatet. I disse tilfælde kan formanden eller medlemmet tillige forlange bemærkning om sit særstandpunkt optaget i selve afgørelsen med begrundelse for henholdsvis flertallets og mindretallets standpunkter og med angivelse af antallet af stemmer for de respektive standpunkter.

§ 14. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne træffe afgørelse i følgende sager: 1) Afvisning af en klage som følge af, at den ikke er indgivet rettidigt, jf. § 6, stk. 3, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

2) Dispensation for overskridelse af klagefristen i indtil 6 måneder efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. § 6, stk. 4, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

3) Klage over en myndigheds afgørelse om aktindsigt, jf. § 6, stk. 5, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

4) Anmodning om aktindsigt i ankenævnets sager, jf. § 6, stk. 5, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Ankenævnets øvrige medlemmer orienteres om de afgørelser, der træffes af formanden eller dennes stedfortræder.

§ 15. Sager, som formanden eller dennes stedfortræder skønner egnet til skriftlig votering, kan udsendes til medlemmerne med indstilling om afgørelse. Såfremt et medlem anmoder herom, skal disse sager dog drøftes på et møde.

§ 16. Ankenævnets afgørelser, herunder afgørelser som træffes af formanden eller dennes stedfortræder på ankenævnets vegne, kan have følgende indhold:

1) At ankenævnet stadfæster, ændrer eller ophæver myndighedens afgørelse.

2) At ankenævnet hjemviser sagen til fornyet behandling hos myndigheden.

3) At ankenævnet afviser klagen.

4) At ankenævnet afviser anmodningen om genoptagelse af en sag, som ankenævnet tidligere har afgjort.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser udfærdiges skriftligt med begrundelse. Sekretariatet forestår sagsbehandlingen efter mødet med udsendelse af afgørelse m.v.

§ 17. Ankenævnet er i sin virksomhed uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse, jf. § 1, stk. 2, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 7 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

§ 18. Fremkommer der i en sag, som ankenævnet har afgjort, nye og for sagens afgørelse væsentlige oplysninger, kan ankenævnet beslutte at tage sagen op til fornyet behandling og afgørelse. Det samme gælder, hvis der er begået væsentlige fejl i sagsbehandlingen.

Kapitel 4

Forskellige bestemmelser

§ 19. Der påhviler ankenævnets medlemmer tavshedspligt efter forvaltningslovens § 27.

§ 20. Reglerne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet gælder for formanden og medlemmerne samt disses stedfortrædere.

Stk. 2. Den enkelte har selv pligt til at gøre formanden eller dennes stedfortræder opmærksom på forhold, som kan bevirke inhabilitet. Dette skal ske hurtigst muligt inden mødet, således at en stedfortræder kan inddrages i behandlingen af sagen. Formanden eller dennes stedfortræder træffer afgørelse om et medlems inhabilitet.

Stk. 3. Hvis der på et møde rejses tvivl om et medlems habilitet, afgøres spørgsmålet på mødet. Afgørelsen træffes ved almindeligt flertal blandt medlemmerne af nævnet. Ved stemmelighed er formandens eller dennes stedfortræders stemme afgørende.

§ 21. §§ 19 og 20 gælder også for ankenævnets sekretærer. Hvis en sekretær ikke kan medvirke ved behandlingen af en sag, udpeges en anden til at virke som sekretær under behandlingen af denne sag.

§ 22. Ankenævnet afgiver en årlig redegørelse om sin virksomhed, jf. § 8 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Redegørelsen skal indeholde oplysninger om ankenævnets principielle afgørelser, sagsbehandlingstider og sagsantal. Redegørelsen sendes til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og offentliggøres på ankenævnets hjemmeside. Redegørelsen forberedes af ankenævnets sekretariat.

Stk. 2. Afgørelser, der er af principiel betydning og egnet som vejledning om ankenævnets praksis, offentliggøres i anonymiseret og eventuelt i resumeret form.

Kapitel 5 Ikrafttræden

§ 23. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. november 2013.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1419 af 28. december 2000 om forretningsorden for Ankenævnet for Uddannelsesstøtten ophæves.

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, den 7. november 2013

Morten Østergaard

/ Jesper Schaumburg-Müller